

A Lövith És Az Elekes Család

Mexikóban készült a kép 1929 körül, épp nyalom a fagyaltot. Az Elekes házaspár lent van a csónakban. Az asszony el volt hívva. Az első balra az apám, Lövith Max, édesanyám, Berta az indián mellett áll, jobbról a második. Emlékszem, apámnak volt egy fényképezőgépe, és valakit megkért, hogy fényképezzen, mert ő is ott akart lenni a képen. Nagyon jó kedélyű, kedves emberek voltak. Ezzel a magyar családdal jöttünk vissza anyámmal Mexikóból, mert ők is otthagyták Mexikót. Együtt jártunk kirándulni, a vasárnapokat együtt töltöttük. Úgy hívták a helyet, hogy Xochimilco. Ez egy látványosság, nagy mocsaras tó csatornákkal és szigetekkel. Egy részén indiánok éltek kunyhókban, és művelték a földet. Földdel felszárították a mocsár bizonyos helyeit, és fákat is ültettek. Csodálatosan gazdag növényzet volt ott. Ez lett a mexikói főváros legfőbb zöldség- és gyümölcsstermesztő helye. Ugyanakkor szórakozóhely is lett, ahova az indiánok különleges formájú csónakokkal szállították a turistákat. Tavasztól őszig, amikor szép idő volt, lehetett csónakázni. A csónak le volt fedve vászonnal, hogy a nap vagy az eső ellen védjen. Gyönyörű virág- és növényfonatokat csináltak, a csónak hátsó részén ki volt rakva csónak a neve. Voltak énekes csónakok is, amikor az ember fizetett, a mexikóiak pedig valamilyen melódiát énekeltek. Tágas csónak volt: benn, a közepén elfért két pad és egy asztal, egy család kényelmesen elfért benne. Egy indián mindig a csónak szélén állt egy hatalmas hosszú rúddal, és tolt a csónakot. Sokszor fél napig vagy egész nap lehetett csónakázni, attól függően, hogyan alkudták meg a dolgot. Mi mindig vasárnap mentünk, vasárnap volt a mi kimenő-, kirándulónapunk. Vittünk magunkkal ennivalót. Én 1923-ban születtem, miután az apám kiment Mexikóba. Két-három évre rá apámnak sikerült annyi pénzt összeszednie, hogy küldte nekünk a hajójegyet. 1926-ban mentünk ki anyámmal Mexikóba. Már bérelt lakással várt minket, be is rendezte. Emlékszem, hogy egy kétszobás, fürdő nélküli lakás volt. Kiderült valahonnan, hogy a magyar kivándorlóknak volt klubjuk Mexico Cityben [Mexikóvárosban], ahol egy magyarul beszélő társaság gyűlt össze és szervezkedett. Tagsági díjat is kértek, be kellett iratkozni, s akkor lehetett este menni itókára, kis kártyázásra, bridzselésre. Egy nagyon szép tiszta vendéglő volt, s magyar szó zengett ott. Valakiket megtanítottak, vagy ők maguk húzták a cigány dalokat, nem tudom, de énekeltek magyar dalokat. A dalokat anyám nagyon tudta, néha ő is beleénekel. Étkezni is lehetett, magyaros ételeket készítettek. Jó kövérek és pirospozsgások voltak az oda járó emberek,

nagy evés-ivás, nagy randalírozás volt. Igazi magyar viselkedés, ropogós hangulat volt. Mivel anyámnak hiányzott a magyar társaság, főleg ő járt oda. Munka után apám utánament, s együtt jöttek haza. Engem nem nagyon vittek, én addig ültem otthon, s az indián szomszédok vigyáztak rám. Volt egy kicsi könyvtára is a magyar klubnak, aztán egymás közt kölcsönözték a könyveket. Ha jól emlékszem, anyám hozott haza magyar nyelvű könyvet, és otthon olvasott. A nudli-eset híres volt a családban, amikor elvitték Egonkát [azaz Lövith Egont] a magyar klubba, s ő kért nudlit. ?Kérjél te!? -- mondták nekem a szülők, s akkor elkiáltottam magam: ?Nekem cigánypuca kell!? (Én nem nudlinak ismertem, hanem cigánypucának.) Óriási röhögés következett -- kicsit már fel is öntöttek a garatra --, óriási hangulat lett. A magyar klubban ismerkedtek meg ezzel szabó házaspárral, talán Elekesnek hívták őket, nem volt gyermekük. Szabó volt a foglalkozásuk, jól ment nekik. Volt is egy műhelyük. Nagyon jóban voltak velünk. Az asszony derék, stramm fehérnép volt.